

SON DAKİKA

Kumlu'da CHP Kadın Kolu yeni Başkanı Çiğdem Kanat

Anasayfa » 3.Sayfa » Hatay İl'inin Deprem Tehlikesi ve Deprem Riski Üzerine

Hatay İl'inin Deprem Tehlikesi ve Deprem Riski Üzerine

Antakya sosyal anlamda "kültürlerin buluştuğu yer" olarak değerlendirilir. Tarihin ilk çağlarından itibaren bu topraklar çok sayıda medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Jeolojik anlamda ise Hatay bu defa "kıtaların birleştiği yer" olarak değerlendirilebilir. Arap, Anadolu ve Afrika levhalarının bir araya geldiği yer olan Amik ovası bu nedenle jeolojik tabiri ile bir "üçlü eklem" olarak tanımlanmaktadır.

Günümüzde Arap ve Anadolu levhalarının sınırını oluşturan ve 1800 lü yıllara kadar çok büyük depremler üretmiş olan Doğu Anadolu Fayı, Bingöl Karlıova'dan Maraş Türkoğlu'na kadar geldikten

sonra buradan iki paralel kol halinde Amik Ovasına uzanmakta, burada Kıbrıs'tan Samandağ'a oradan Hatay'a ve Amik ovasına geçen Antakya-Kıbrıs fayı ile ve Kızıldeniz'den Reyhanlı'ya kadar uzanan Ölü Deniz Fayı ile birleşmektedir. Tanımlanan her üç fay da önemli deprem üretme kapasitesine sahip olduğundan Hatay topraklarını tehdit etmektedirler.

Bu karmaşık jeolojik yapı nedeniyle Antakya'nın bilinen 2000 yıllık deprem geçmişi de büyük oranda rasgele bir dağılım sergiler. Tarihsel aktiviteler V, VI, IX, XII ve XIX. yüzyıllarda oldukça fazla iken aradaki bazı yüzyıllar deprem etkinliğinin oldukça hareketsiz kaldığını göstermektedir. Son olarak 22 Ocak 1997 tarihinde Mb= 5.2, 5.3 ve 5.5 büyüklüğünde yarım saat içinde olan üç deprem Antakya ve çevresini vurmuştu. Bu depremde Antakya'da yoğun bir yapı hasarı yanı sıra bir vatandaşımız da canını yitirdi.

Yaklaşık 2500 yıllık şehir yaşamı ve bir o kadarda deprem geçmişi olan Antakya, bilinen ilk depremini M.Ö. 148 yılında yaşamıştır. Daha sonra büyük hasarlara ve can kaybına neden olan büyük depremler M.Ö. 130, M.S. 37, 115, 458, 525 ve 526 tarihlerinde olmuştur. Bunlardan 526 depremi tarihi kaynakların belirttiğine göre şehirdeki festival ve yortu etkinliklerinin olduğu döneme denk gelmiş, bu yüzden de can kaybına

Beğen 2

Paylaş

Tweette

05.02.2020

0

15 kez okundu

neden olmuştur. Bu eski tarihi kayıtlarda verilen rakamların ne kadar sıhhatli olduğu tartışılrsa dahi Antakya'nın bu depremlerden çok önemli oranda etkilenmiş olduğu tartışmasızdır. Nitekim 528, 551, 557, 560, 577, 588, 750, 841, 859, 868, 1053, 1090, 1157, 1169, 1303, 1406, 1759, 1787, 1822 ve son olarak 1872 depremleri tarihte önemli depremler olarak yerini almıştır.

Sismik aletler ile ölçmenin başladığı 1900 lü yıllardan önce gelişen bu depremlerin hangi fay tarafından üretilmiş olduğu ve hatta hangi büyüklükte olduğu, bu konuda yapılmış olan bilimsel çalışmaların azlığı yüzünden bugün için tartışmalı olsa da, yadsınamayacak gerçek Hatay'ın önemli bir deprem tehlikesi altında olduğu bir gerçeğidir. Jeolojik olarak geçmişte bir yerde deprem olmuş ile gelecekte de olacaktır.

Bugün içerisinde bulunduğumuz bilgi düzeyi ve bilgi birikimi ile yerbilimciler olarak olası bir depremin yerini, olası büyüklüğünü oldukça yakın bir biçimde tahmin etmekteyiz. Ancak depremin zamanını belirlemeye yönelik bir güvenilir yöntem Dünya'nın hiçbir ülkesi için mevcut değildir. Bu nedenle depreme karşı mücadelede yapılacak en doğru yaklaşım, tüm gelişmiş ülkelerde olduğu gibi olası zararın azaltılmasıdır. Hele de söz konusu Hatay gibi tarihi bir mücevher ise bu mücevherin korunmasının önemi tartışma götürmeyecek kadar büyüktür.

Deprem riski deprem tehlikesi altında kalması olası olan değerlerin depremde uğraması olası hasarlar toplamıdır. Dünyada bugün uygulanan yöntem de riskin yönetilmesidir. Bunun için yapılması gerekenler aşağıda sıralanmıştır:

1- Riskin azaltılması: Bunun için bölgede bulunan tüm varlıklar (alt ve üst yapılar, tarihi unsurlar vs) depreme dayanıklı hale getirilmeli, böylece mevcut risk azaltılmalıdır.

2-Riskin artırılmaması: Bunun için bugünden itibaren inşa edilmesi planlanan tüm yapıların depreme dayanıklı olması sağlanmalı ve bunu sağlayacak bir kontrol mekanizması oluşturulmalıdır.

3- Halkın depreme hazır hale getirilmesi: Depreme hazır olmak, deprem öncesi, anı ve sonrasında ne yapacağını halk tarafından bilinmesini gerektirir. Bunun için okul, aile ve mahalle bazında eğitimler verilmeli, deprem esnasında nasıl davranış gösterilmesi ile ilgili ve ilk yardım eğitimleri verilmelidir.

4- Sigorta: Deprem sigortası yaygınlaştırılmalı, deprem hasarlarının yükü sigorta sistemine aktarılmalıdır.

5-Fay yasaının çıkarılması, fay hattı üzerinde bulunan binaların güçlendirilmesinden ziyade tahliye edilmesi ve fay hattı üzerinde yapılaşmaya izin verilmemesi

6-Yapı Denetim Kanununda değişikliğe gidilerek Jeoloji Mühendisi çalıştırılması sağlanması.

7-Bir an önce Afet Master planlarının hazırlanması.

8-Parsel bazında yapılan jeolojik-jeoteknik araştırmaların ilgili kurumlar tarafından mahalın de denetlenmesi.

Etiketler: amik / antakya / antakya gazetesi / denetim / deprem / etkinlik / fay / hat / Hatay / ilk çağlar / kültür / ovası / risk / yer bilimci